Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecător Serghei Papuha
Dosarul nr. 21r-1362/22
1-21136412-02-21r-07092022

D E C I Z I E
În numele Legii
Dispozitiv

02 februarie 2023 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele de şedinţă Silvia Gîrbu
Judecătorii Dorin Dulghieru și Sergiu Daguța
Cu participarea:
Avocatului Alexandru Enachi
Condamnatului Iurii Crutoi

judecând în şedinţă publică, în ordine de recurs, recursul administrației instituției Penitenciare nr. 15 Cricova, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 august 2022, prin care s-a admis parțial plângerea condamnatului Crutoi Iurii, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă condiţii de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Termenii de examinare a cauzei:
Prima instanță: 15.09.2021 – 12.08.2022;
Instanța de recurs: 07.09.2022 – 02.02.2023.
Procedura de citare legală a fost executată.

În conformitate cu art. art. 447-449 alin. (1), pct. 1), lit. a) CPP al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Se respinge, ca fiind nefondat, recursul administrației instituției Penitenciare nr. 15 Cricova și se menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 august 2022 în privința condamnatului Crutoi Iurii.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Silvia Gîrbu

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Sergiu Daguța

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, judecător Serghei Papuha
Dosarul nr. 21r-1362/22
1-21136412-02-21r-07092022

D E C I Z I E
În numele Legii

02 februarie 2023 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele de şedinţă Silvia Gîrbu
Judecătorii Dorin Dulghieru și Sergiu Daguța
Cu participarea:
Avocatului Alexandru Enachi
Condamnatului Iurii Crutoi

judecând în şedinţă publică, în ordine de recurs, recursul administrației instituției Penitenciare nr. 15 Cricova, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 august 2022, prin care s-a admis parțial plângerea condamnatului Crutoi Iurii, împotriva administraţiei instituţiei penitenciare prin care invocă condiţii de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.09.2021 – 12.08.2022;

Instanța de recurs: 07.09.2022 – 02.02.2023.

Procedura de citare legală a fost executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău,

a –

C O N S T A T A T :

La 13.09.2021, condamnatul Iurii Crutoi a înaintat judecătorului de instrucție din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, o plângere împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 august 2022, a fost admisă parțial cererea condamnatului Crutoi Iurii împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Iurii Crutoi a fost deținut în calitate de prevenit în Penitenciarul 13 Chișinău, pe o perioadă de 194 zile, iar în calitate de condamnat în Penitenciarul 13 pe o perioadă de 944 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a redus pedeapsa condamnatului Iurii Crutoi pentru perioada de 194 (o sută nouăzeci și patru) zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de prevenit în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, cu reducerea a 194 (o sută nouăzeci și patru) zile, precum și pentru perioadă de 944 (nouă sute patruzeci și patru*)* zile, în care s-a aflat în detenție în calitate de condamnat în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, cu 282 (două sute optzeci și două) zile.

Termenul pedepsei definitive stabilite lui Iurii Crutoi prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din data de 25.01.2019, de 8 ani închisoare, în total s-a reduce cu 476 (patru sute șaptezeci și șase*)* zile.

S-a încasează din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în folosul lui Iurii Crutoi 200 (două sute) lei, în calitate de compensare bănească.

Nefiind de acord cu hotărârea în cauză, în termen a declarat recurs administrația penitenciarului nr. 15 Cricova, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a plângerii condamnatului Crutoi Iurii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului, administrația penitenciarului nr. 15 Cricova, a invocat că judecătorulș de instrucție greșit a ajuns la concluzia că în privința lui Crutoi Iurii sunt aplicabile prevederile art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală.

Legiuitorul în preambulul articolului 382 din Codul de procedură penală a statua ca „completul de judecată sau judecătorul, când judecă singur cauza, deliberează mai întâi asupra chestiunilor de fapt şi apoi asupra chestiunilor de drept, iar, chestiunile asupra cărora urmează să se expună completul sau judecătorul sunt prevăzute la art. 385 idem”.

În aceasta ordine de idei, judecătorul de instrucție eronat, neîntemeiat şi contrar competenței a aplicat prevederile art. 385 alin. (5) din Codul de procedură penală, deoarece condamnatului Crutoi Iurii, are deja statut de condamnat şi nu de prevenit, ca urmare considerăm că neîntemeiat a dispus reducerea termenului numitului în calitate de prevenit.

În cadrul şedinţei instanţei de recurs, avocatul Alexandru Enachi a solicitat respingerea recursului, ca fiind neîntemeiat, cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.

Condamnatul Crutoi Iurii a solicitat respingerea recursului, ca fiind neîntemeiat, cu menținerea în vigoare a încheierii instanței de fond.

Reprezentantul penitenciarului nr. 15 Cricova, în ședința instanței de recurs, nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele neprezenții sale, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsă.

Colegiul penal, audiind participanții prezenți la proces, examinând materialele dosarului, consideră recursul neîntemeiat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 449 alin. (l) lit. a) Cod procedură penală, judecând recursul, instanţa respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Așadar, în conformitate cu art. 473^2 alin. (1) Cod procedură penală, plângerea împotriva administrației instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

Potrivit art. 473^3 alin. (1)-(3) Cod procedură penală, plângerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se examinează de către judecătorul de instrucţie, cu participarea condamnatului sau a prevenitului şi, după caz, a avocatului acestuia şi a reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare. Sarcina probaţiunii lipsei de încălcare a condiţiilor de detenţie invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administraţiei instituţiei penitenciare. Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare

prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Conform art. 473^4 alin. (4)-(5) Cod procedură penală, în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473^2 alin. (3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473^2 alin. (3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin. (4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condiţiilor de detenţie, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.

Conform materialelor cauzei se stabilește că, prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 25.01.2019, Iurii Crutoi, a fost declarat vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 217/1 alin. (4) lit. d) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa închisorii pe un termen de 8 (opt) ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcţii sau de a exercita o anumită activitate ce ţine de circulaţia legală drogurilor, etnobotanicelor şi analogilor acestora pe un termen de 5 (cinci) ani. S-a aplicat lui Iurii Crutoi măsura preventivă arestarea preventivă, pentru asigurarea execută sentinţei, care s-a dispus că urmează a fi pusă în executare de la momentul reţinerii lui şi care urmează să fie aplicată până la devenirea definitivă a sentinţei. Termenul executării pedepsei cu închisoarea s-a dispus de a fi calculat din momentul reţinerii inculpatului. S-a dispus de a include în termenul de pedeapsă stabilit, timpul aflării inculpatului în stare de arestare preventivă de 12.05.2017 până la 27.11.2017. Executarea pedepsei stabilite inculpatului Iurii Crutoi s-a pus în sarcina IP Botanica, al DP mun. Chişinău al IGP, în partea ce ţine de reţinere (conform prevederilor art. 196 alin. (3) Cod de executare) şi penitenciarului respectiv, stabilit de Administraţia Naţională a Penitenciarelor, pentru executarea sentinţei.

La data de 02.05.2019, Iurii Crutoi a fost reținut în baza procesului verbal de reținere emis de IP Centru al DP mun. Chișinău.

Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 25.10.2021, apelurile declarate de procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Carolina Lupașcu, de apărătorul Aurelia Mîrzîncu în interesele inculpatului Roman Medvedev, de apărătorul Anatolie Barbacar în interesele inculpatului Iurii Crutoi, de apărătorul Alexandru Adam în interesele inculpatului Timur Crețu împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 25 ianuarie 2019, se resping ca fiind nefondate. Termenul de executare a pedepsei cu închisoarea de către Iurii Crutoi de calculat din 25.10.2021, cu includerea în acest termen a perioadei aflării

inculpatului în stare de reținere și arest preventiv de la 12.05.2017 până la 27.11.2017 și perioada executării pedepsei de la 02 mai 2019 până la 25 octombrie 2021.

Termenul de ispășire a pedepsei a fost calculat din data de 02.05.2019 și până la 01 noiembrie 2027.

Potrivit Raportului prezentat de către Directorul-interimar al Penitenciarului nr. 15 Cricova, Iurii Crutoi s-a aflat în detenţie în următoarele penitenciare și perioade de timp: Penitenciarul nr. 13 – mun. Chișinău, după cum urmează: 17.05.2017 – 27.11.2017 și 03.05.2019 – 09.12.2021; Penitenciarul nr. 15 – Cricova, după cum urmează: 02.12.2021 – 12.08.2022.

De menţionat că, în plângerea înaintată, petentul solicită constatarea aflării sale în detenţie în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr. 13 mun. Chișinău.

Cu referire la termenul de depunere a plângerii, se apreciază că, plângerea lui Iurii Crutoi este depusă în termen de 6 luni de la data când nu mai invocă că este deţinut în astfel de condiţii, fiind respectate prevederile art. 473/2 alin. (5) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs preia concluziile instanței de fond în partea ce ține de condițiile de detenție a condamnatului Iurii Crutoi contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale din Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Colegiul penal, reiterează prevederile Statutului executării pedepsei de către condamnați și anume, pct. 464, potrivit căruia fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii, astfel, contrar celor expuse, studiind raportul prezentat de către administrația penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părți, în lipsa altor dovezi, instanța de fond, corect și-a întemeiat concluzia în baza rapoartelor organizaţiilor naționale și internaționale ce țin de acest aspect.

Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.

Instanța de recurs, alăturat instanței de fond menționează că, administrația instituției penitenciare nu a probat faptul că i-a asigurat deținutului Crutoi Iurii condiții decente de trai în perioada aflării lui în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a prevederilor art. 3 CEDO, or argumentele enunțate în raporturile menționate supra, despre asigurarea minimului necesar, poartă un caracter evident declarativ, care nu corespund standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman și/sau degradant al deținutului.

Instanța de recurs menționează că, instanța de fond corect a constatat că, condamnatul Crutoi Iurii s-a aflat în condiţii de detenţie contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în calitate de prevenit în perioada: 17.05.2017 – 27.11.2017, total 194 zile și în calitate de condamnat în perioada: 03.05.2019 – 02.12.2021, total 944 zile.

Subsecvent, Colegiul penal reține că, reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate, iar argumentele invocate în cererea de recurs precum că, în perioada deţinerii petiţionarului în Penitenciarul nr. 13-Chișinău, standardele minime de întreţinere a condamnatului au fost respectate din toate punctele de vedere şi nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante, urmează a fi respinse, or, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 30 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05 – 11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat că, în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în continuare persistă faptul că în multe celule condițiile materiale și igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient și totodată fiind suprapopulate. Totodată, accesul la lumină naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-și mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

Colegiul penal remarcă că, la materialele cauzei reprezentantul Penitenciarului nr. 15 Cricova nu a prezentat careva probe pertinente care ar răsturna prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către condamnatul Crutoi Iurii, prin urmare instanța de fond a emis o încheiere motivată și legal a redus termenul de pedeapsă cu 194 zile de detenție pentru perioada în care a fost deținut cu statut de prevenit și cu 282 zile (calculându-se 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie) pentru perioada în care a fost deținut cu statut de condamnat, iar în

total, termenul pedepsei lui Crutoi Iurii fiind redus cu 476 zile, iar cu privire la perioada rămasă, și anume 4 zile care nu au putut fi reduse, instanța de judecată a considerat oportun acordarea condamnatului Crutoi Iurii, a sumei de bani în mărime de 200 lei, și anume a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție.

Instanța de recurs consideră că, reducerea stabilită este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

Colegiul Penal nu poate admite alegațiile recurentului cu referire la faptul că prevederile art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală se aplică la pronunțarea sentinței și nu sunt aplicabile în speță, or însăși art. 473^4 alin. (6) Cod procedură penală face trimitere la prevederile art. 385 alin.(5) şi (6) Cod procedură penală, fapt ce denotă că instanța de fond corect a aplicat prevederile legale. La caz, prevederile sus-menționate, urmează a fi interpretate în sensul aplicării art. 385 alin. (5)-(6) Cod de procedură penală pentru perioada de 194 zile cît condamnatul Crutoi Iurii s-a deținut în Penitenciarul nr.13 – Chișinău în calitate de prevenit.

Prin urmare, Colegiul penal reține legalitatea încheierii contestate, iar recursul administrației Penitenciarului nr. 15 Cricova este neîntemeiat și urmează a fi respins.

În atare circumstanțe, instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).

Astfel, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptate împotriva sa.

În conformitate cu art. art. 447-449 alin. (1), pct. 1), lit. a) CPP al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău –

D E C I D E:

Se respinge, ca fiind nefondat, recursul administrației instituției Penitenciare nr. 15 Cricova și se menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12 august 2022 în privința condamnatului Crutoi Iurii.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Silvia Gîrbu

Judecătorii: Dorin Dulghieru

Sergiu Daguța